

METODISKIE IETEIKUMI
Vērtēšanas kritēriji skolēnu patstāvīgiem darbiem

PREZENTĀCIJA

Temata un satura pārzināšana (maksimālais 12 punkti)		
<i>3 punkti</i>	<i>2 punkti</i>	<i>1 punkts</i>
<ul style="list-style-type: none"> Saturs ir loģiski strukturēts. Runātājs pārzina tematu un brīvi pārvalda saturu, kas tiek prezentēts, vēlams, aplūkojot to no dažādiem skatupunktiem. Satura izklāstā tiek izmantoti daudzveidīgi, uzticami informācijas avoti (vismaz 3) un tas tiek izklāstīts īsi un kodolīgi, akcentējot būtiskāko. Pārlicinoši atbild uz jautājumiem par darba saturu. 	<ul style="list-style-type: none"> Satura izklāsts ir daļēji strukturēts. Runātājs orientējas tematā un kopumā pārvalda saturu, kas tiek prezentēts. Satura izklāstā tiek izmantoti tikai daži vai viens informācijas avots un/vai to uzticamība ir apšaubāma. Nesniedz atbildes uz visiem jautājumiem vai arī sniegtās atbildes nav pārlicinošas. 	<ul style="list-style-type: none"> Satura izklāsts ir haotisks. Runātājs nepārzina tematu un nepārvalda saturu, ko prezentē. Jautājums tiek aplūkots pavirši un/vai nav skaidrs, no kāda skatupunkta tas ir darīts. Satura izklāstā nav izmantoti informācijas avoti vai arī izmantoto avotu uzticamība ir apšaubāma. Nesniedz atbildes uz jautājumiem vai arī sniegtās atbildes nav saprotamas.
Noformējums, valoda un radošums (maksimālais 15 punkti)		
<i>3 punkti</i>	<i>2 punkti</i>	<i>1 punkts</i>
<ul style="list-style-type: none"> Darbs veidots vienotā dizainā, tiek ievērota konsekvence. Noformējums ir labi uztverams Pārdomāti tiek izmantoti vizuālie materiāli (tabulas, attēli, diagrammas u.tml.). Ir ievērotas valodas prasības (valodas stils, interpunkcijas un ortogrāfijas normas). Precīzi noformēts izmantotās literatūras saraksts pēc sniegtā parauga, tajā skaitā atsauces pie teksta. 	<ul style="list-style-type: none"> Kopumā darbs ir veidots vienotā dizainā. Noformējums kopumā ir labi uztverams, taču vietām tas nedaudz apgrūtina satura uztveršanu. Darbā tiek izmantoti vizuālie materiāli (skices, attēli, diagrammas u. tml.). Vietām nav ievērotas valodas prasības un normas. Pilnīgi vai daļēji noformēts izmantotās literatūras saraksts pēc sniegtā parauga. 	<ul style="list-style-type: none"> Darbs nav veidots vienotā dizainā. Prezentācijas noformējums ir grūti uztverams. Darbā nav izmantoti vizuālie materiāli (skices, attēli, diagrammas u. tml.) vai arī to lietojums ir bezmērķīgs. Lielā daļā prezentācijas nav ievērotas valodas prasības, stils, interpunkcijas un ortogrāfijas normas. Nepilnīgi noformēts vai neizveidots izmantotās literatūras saraksts, tajā skaitā atsauces pie teksta.
Publiskā runa (maksimālais 15 punkti)		
<i>3 punkti</i>	<i>2 punkti</i>	<i>1 punkts</i>
<ul style="list-style-type: none"> Runātājam ir skaidra dikcija, acu kontakts ar publiku. Uzstāšanās laikā tiek izmantota literārā valoda un ievērotas valodas normas. Runā nenotiek novirze no prezentācijas temata un tiek ievērota hronoloģiska struktūra. Prezentācijas teksts tiek brīvi runāts, nevis lasīts no piezīmēm. Tiek ievērots atvēlētais laiks. 	<ul style="list-style-type: none"> Runātājam ne visos gadījumos ir skaidra dikcija un acu kontakts ar publiku. Prezentācijas teksts pamatā tiek lasīts no piezīmēm, nevis runāts. Uzstāšanās laikā vietām nav izmantota literārā valoda un ievērotas valodas normas. Netiek ievērots atvēlētais laika limits. 	<ul style="list-style-type: none"> Runātāja dikcija ir neskaidra, nav acu kontakta ar publiku. Prezentācijas teksts tiek lasīts no piezīmēm, nevis runāts. Uzstāšanās laikā bieži tiek izmantota neliterārā valoda un/vai netiek ievērotas valodas normas. Netiek ievērots atvēlētais laika limits.
Darba nodošana (maksimālais 3 punkti)		
<i>3 punkti</i>	<i>2 punkti</i>	<i>1 punkts</i>
<ul style="list-style-type: none"> Prezentācija tiek iepriekš un laicīgi nodota, ne vēlāk par norunāto datumu. 	<ul style="list-style-type: none"> Prezentācija tiek iepriekš nodota ar nelielu nokavēšanos. 	<ul style="list-style-type: none"> Prezentācija netiek iepriekš nodota, tikai prezentēta.

PREZENTĀCIJA UZ PAPĪRA PLAKĀTA

Temata un satura pārzināšana (maksimālais 12 punkti)		
<i>3 punkti</i>	<i>2 punkti</i>	<i>1 punkts</i>
<ul style="list-style-type: none"> Saturs ir loģiski strukturēts. Runātājs pārzina tematu un brīvi pārvalda saturu, kas tiek prezentēts, vēlams, aplūkojot to no dažādiem skatupunktiem. Satura izklāstā tiek izmantoti daudzveidīgi, uzticami informācijas avoti (vismaz 3) un tas tiek izklāstīts īsi un kodolīgi, akcentējot būtiskāko. Pārliecinoši atbild uz jautājumiem par darba saturu. 	<ul style="list-style-type: none"> Satura izklāsts ir daļēji strukturēts. Runātājs orientējas tematā un kopumā pārvalda saturu, kas tiek prezentēts. Satura izklāstā tiek izmantoti tikai daži vai viens informācijas avots un/vai to uzticamība ir apšaubāma. Nesniedz atbildes uz visiem jautājumiem vai arī sniegtās atbildes nav pārliecinošas. 	<ul style="list-style-type: none"> Satura izklāsts ir haotisks. Runātājs nepārzina tematu un nepārvalda saturu, ko prezentē. Jautājums tiek aplūkots pavirši un/vai nav skaidrs, no kāda skatupunkta tas ir darīts. Satura izklāstā nav izmantoti informācijas avoti vai arī izmantoto avotu uzticamība ir apšaubāma. Nesniedz atbildes uz jautājumiem vai arī sniegtās atbildes nav saprotamas.
Noformējums, valoda un radošums (maksimālais 15 punkti)		
<i>3 punkti</i>	<i>2 punkti</i>	<i>1 punkts</i>
<ul style="list-style-type: none"> Noformējums ir labi uztverams. Ar roku rakstītais teksts ir skaidri salasāms. Tiek izmantots labi saskatāms, tumšas krāsas marķieris vai cita veida rakstāmais tāds, kurš izceļas. Tiek ievērots formāts. Pārdomāti tiek izmantoti vizuālie materiāli. Tie ir labi pārskatāmi. *Plakāta noformējums netraucē uztvert saturu. Ir ievērotas valodas prasības (valodas stils, interpunkcijas un ortogrāfijas normas). Precīzi noformēts izmantotās literatūras saraksts pēc sniegtā parauga un atsaucis pie teksta. 	<ul style="list-style-type: none"> Noformējums ir daļēji uztverams. Ar roku rakstītais teksts ir skaidri salasāms. Tiek izmantots labi saskatāms, tumšas krāsas marķieris vai cita veida rakstāmais tāds, kurš izceļas. Tiek ievērots formāts. Darbā tiek izmantoti vizuālie materiāli (skices, attēli, diagrammas u. tml.). Vietām nav ievērotas valodas prasības un normas. Pilnīgi vai daļēji noformēts izmantotās literatūras saraksts pēc sniegtā parauga arī atsaucis tekstā. 	<ul style="list-style-type: none"> Noformējums ir grūti uztverams. Ar roku rakstītais teksts nav salasāms. Ne visur tiek izmantots labi saskatāms, tumšas krāsas marķieris vai cita veida rakstāmais. Netiek ievērots formāts – A1 lapa. Netiek izmantoti vizuālie materiāli vai arī to lietojums ir bezmērķīgs. Noformējums traucē uztvert saturu. Pārsvarā prezentācijā nav ievērotas valodas prasības, stils, interpunkcijas un ortogrāfijas normas. Neprecīzi noformēts vai nav izveidots izmantotās literatūras saraksts arī atsaucis tekstā.
Publiskā runa (maksimālais 15 punkti)		
<i>3 punkti</i>	<i>2 punkti</i>	<i>1 punkts</i>
<ul style="list-style-type: none"> Runātājam ir skaidra dikcija, acu kontakts ar publiku. Uzstāšanās laikā tiek izmantota literārā valoda un ievērotas valodas normas. Runā nenotiek novirze no prezentācijas temata un tiek ievērota hronoloģiska struktūra. Prezentācijas teksts tiek brīvi runāts, nevis lasīts no piezīmēm. Tiek ievērots atvēlētais laiks. 	<ul style="list-style-type: none"> Runātājam ne visos gadījumos ir skaidra dikcija un acu kontakts ar publiku. Prezentācijas teksts pamatā tiek lasīts no piezīmēm, nevis runāts. Uzstāšanās laikā vietām nav izmantota literārā valoda un ievērotas valodas normas. Netiek ievērots atvēlētais laiks. 	<ul style="list-style-type: none"> Runātāja dikcija ir neskaidra, nav acu kontakta ar publiku. Prezentācijas teksts tiek lasīts no piezīmēm, nevis runāts. Uzstāšanās laikā bieži tiek izmantota neliterārā valoda un/vai netiek ievērotas valodas normas. Netiek ievērots atvēlētais laika limits.
Darba nodošana (maksimālais 3 punkti)		
<i>3 punkti</i>	<i>2 punkti</i>	<i>1 punkts</i>
<ul style="list-style-type: none"> Prezentācija tiek iepriekš un laicīgi nodota, ne vēlāk par norunāto datumu. 	<ul style="list-style-type: none"> Prezentācija tiek iepriekš nodota ar nelielu nokavēšanos. 	<ul style="list-style-type: none"> Prezentācija netiek iepriekš nodota, tikai prezentēta.

ESEJA

Saturs (maksimālais 12 punkti)		
<i>3 punkti</i>	<i>2 punkti</i>	<i>1 punkts</i>
<ul style="list-style-type: none"> Saturs strukturēts: tekstam ir ievads, iztirzājums un secinājumi. Secinājumi saistīti ar tekstu. Ievērotas pareizrakstības normas. Viedoklis ir skaidrs, konsekvents, radošs, kas ietver bagātīgu vārdu krājumu. Fakti izmantoti, lai pamatotu savu viedokli. Fakti ir būtiski un atbilstoši tematam, minēti precīzi. Lietoti precīzi un tematam atbilstoši jēdzieni. 	<ul style="list-style-type: none"> Saturs izklāstīts secīgi, taču atsevišķas daļas izstrādātas pavirši, piemēram, ievada daļa neprecīza, secinājumi ir vispārīgi, nekonkrēti. Ievēroti pareizrakstības likumi, taču ir dažas neuzmanības vai pārrakstīšanās kļūdas. Ir vispārīga izpratne par tematikas procesiem, tomēr viedoklis nav pamatots ar teorētisku izpratni. Faktu un jēdzienu lietošanā ir neprecizitātes. Teksts ir faktu uzskaitījums, tie nav izmantoti argumentācijai. 	<ul style="list-style-type: none"> Teksts ir pārāk īss (līdz 1/3 no noteiktā apjoma). Saturs neatbilst tematam. Daudz pareizrakstības kļūdu. Saturs izklāstīts haotiski, viedoklis nav pamatots. Nav izrādīta pietiekama attieksme par tematu. Faktu nav vai fakti ir minēti, taču tie ir neprecīzi vai kļūdaini, tas pats saistībā ar temata jēdzieniem.
Noformējums un valoda (maksimālais 12 punkti)		
<i>3 punkti</i>	<i>2 punkti</i>	<i>1 punkts</i>
<ul style="list-style-type: none"> Darbs veidots vienotā dizainā, tiek ievērota konsekvence. Noformējums ir labi uztverams. Pārdomāti tiek izmantoti vizuālie materiāli (tabulas, attēli, diagrammas u.tml.). Ir ievērotas valodas prasības (valodas stils, interpunkcijas un ortogrāfijas normas). Precīzi noformēts izmantotās literatūras saraksts pēc sniegtā parauga arī atsaucēs tekstā. 	<ul style="list-style-type: none"> Kopumā darbs ir veidots vienotā dizainā. Noformējums kopumā ir labi uztverams, taču vietām tas nedaudz apgrūtina satura uztveršanu. Darbā tiek izmantoti vizuālie materiāli. Vietām nav ievērotas valodas prasības un normas. Izmantotās literatūras saraksts ir pilnīgi vai daļēji noformēts arī atsaucēs tekstā. 	<ul style="list-style-type: none"> Darbs nav veidots vienotā dizainā. Netiek ievērota konsekvence. Noformējums ir grūti uztverams. Darbā nav izmantoti vizuālie materiāli (attēli, diagrammas u.c.) vai arī to lietojums ir bezmērķīgs. Lielā daļā teksta nav ievērotas valodas prasības un normas (valodas stils, interpunkcijas un ortogrāfijas normas). Izmantotās literatūras saraksts ir neprecīzi noformēts, tas ir nepilnīgs arī atsaucēs tekstā.
Darba nodošana (maksimālais 3 punkti)		
<i>3 punkti</i>	<i>2 punkti</i>	<i>1 punkts</i>
<ul style="list-style-type: none"> Eseja tiek iepriekš un laicīgi nodota, ne vēlāk par norunāto datumu. 	<ul style="list-style-type: none"> Eseja tiek nodota ar nelielu nokavēšanos (līdz trīs dienām). 	<ul style="list-style-type: none"> Eseja tiek nodota vēlāk par trīs dienām pēc norunātā nodošanas datuma.

Darba noformēšanas pamatprasības*:

- lapas formāts – A4 (210 × 297 mm), lapas (fona) krāsa – balta;
- teksta attālums no visām četrām lapas malām – 2,5 cm;
- rindstarpas intervāls – 1.5;
- fonts – Times New Roman;
- burtu lielums tekstam – 12;
- virsrakstiem – 14 vai 16 (Bold / treknraksts);
- burtu krāsa – melna;
- teksta rindkopas sāk ar atkāpi;
- lappuses ir jānumurē, numerāciju norāda, sākot no Ievada lappuses;
- teksta abas malas izlīdzina, izņemot tekstu tabulās un Literatūras un informācijas avotu sarakstā.

* Atbilstoši Valsts izglītības satura centra izstrādātām vadlīnijām skolēnu zinātniskās pētniecības darbu izstrādei un vērtēšanai. Pieejams: <https://www.visc.gov.lv/lv/media/601/download>